

A Z E G Y É S A K E T T Ő

Egy dionyszoszi és egy apollói alak
glückverabschiedene a süllyedő
Titanic fedélzetén

Litván P. Rafael és Sebeő Talán
színdarabjának szövegekönyve

Friedrich Zarathustra
és

Friedrich Holländer

műveinek szabad felhasználásával

Előadva 1989. április 17-n a Józsefvárosi Klubban
az ő elsüllyedésének 77. évfordulóján

1988. március - április

A Jó és rossz, gyönyör s bánat, én és te - mindez teremtő szemek előtt lebegő színes párának látszott. Másfelé akart magától tekinteni a teremtő, - és megteremté a világot. Ittasító gyönyör a szenvedőnek bánatától félrenézni s eképp megszűnni. Ittasító gyönyörnek s önfelejtésnek látszott nekem egykor a világ.

Ez a világ, ez az örökké tökéletlen, örök ellentmondás képmása és tökéletlen képmása, tökéletlen alkotójának ittasító gyönyöre: - imé egykor eképp láttam a világot.

B Rettenetes sebességgel sülnek ki a természet erői, legrejtettebb titkait tárja most fel: mégpedig szemérmessége miatt. Te meztelenül láttad a természetet, s ő szégyenlősen önnön ellentéteiben keres menedéket. Ami eddig láthatatlan volt, riadtan a láthatóság szférájába tör és jelenéssé lesz; ami csupán látható volt eddig, a hangzó birodalom sötét tengerébe menekül: ellentéteinek lényegét tárja fel a természet, azáltal, hogy el akar bújni. Tánc ez, féktelen ritmusú és mégis lebegő. A szó mámortól ittasan enged a ritmus rángatásának. A szóval együtt felhangzik a dallam. S a dallam a képek s fogalmak légtérébe veti szikráit. Egy álmokép közelít, olyan mint a természet és mint te, a kérője, és mégsem olyan, emberibb alakokká sűrűsödik, és kiszélesedik heroikus mindent-akarássá, gyönyörteli süllyedéssé és többé-nem-akarássá: tragédia születik.

A (Elengedi a füle mellett, amit hallott)

Az egyik azért közeledik felebarátjához, mert maga magát keresi, a másik meg azért, mert el szeretné veszíteni magát. A magatokhoz való rossz szeretet börtönökké teszi nektek a magányt.

B Ki ott? Ki ott?

A A „magam” hallgatózik s keres folyton, összevet, megbír, hódít és rombol. Uralkodik és az én is uralja.

B Csodálatos! Vajh, higgyek-é szavadban?

Csillagzatod eddig nem volt kegyes,

Megérdemelnél végre némi jót,

De azt szeretném tudni mégis,

Mit tartalmaz hajód?

A Időm lejárt,

Fölöttem újra elmúlt hét hosszú év,

Egy szenvedőt vet partra a vihar.

Hah! Büszke óceán!

Hamar megint hullámmeződre szállok!

Te elcsitulhatsz, de sírig tart a kín!

Ó, jaj, soha a szárazföldön üdvöm el nem érem!

B Magadon túl építs. De előbb magad légy épületes, derék testre és lélekre.

Ne csak szaporodjál, hanem fölfelé is nőjj! Ehhez segítsen a házasság kertje!

Tökéletesebb testet teremts, első mozgást, magától gördülő kereket, - teremtőt teremts.

Házasságnak nevezem a kettő akaratát az egy megteremtésére, ki több, mint a kettő, mely teremté.

Az egymás iránti tiszteletet, mint az ily akarat akarója iránti tiszteletet nevezem házasságnak.

Ez legyen értelme és igazsága házasságnak. De minek nevezem azt, amit a túlsokak, amit a fölöslegesek neveznek házasságnak?

Oh, lelki szegénység kettősben! A lélek iszapja kettősben!

Ez a nyomorúságos élvezet kettősben!

A Fény vagyok: ó, bár ha éj volnék! De az az én magányom, hogy fény övez.

Vajha sötét volnék és éj! Hogy szívnam emlőit a fénynek!
Még titeket apró csillogók és fénybogarak fenn, még titeket
is áldanálak! - és boldog volnék fényetek ajándékaival.
De én ay magam fényében élek, és magamba szívom vissza a be-
lőlem kitörő lángokat.

B A szörnyű láng itt ég lobogva mélyen,
Boldogtalan éj, szerelemnek véljem?

A A gonosztett olyan, mint a kelés: viszket, sajog és kifakad,
- őszintén beszél.

„Ime, én betegség vagyok” - így szól a bűn; ez a becsüle-
tessége.

B Ki melenget, ki szeret még?
meleg kézre vágyom,
szívre, mely meleg legyen, mint parázsüst!
Leterítve, remegve,
mint félhalott, kinek lábát melengetik -
Ismeretlen lázak kínoznak, remegve
félek fagyos nyilaiktól,
melyeket te pattantasz ijjaadról, gondolat!
Te névtelen, te rejtelmes, te borzasztó!
Te felhők mögé bűvó vadász!
Villámmal lesújtottál.
Te gúnyos szem, mely sötétből tekint reám:
- így fekszem itt,
fetrengök, rángatózom; kínoz
örök kínok árja s gyöttelelem;
megsebeztél
te legkegyetlenebb vadász,
te ismeretlen - i s t e n !
Mélyebben sebezzi!

Sebezz még egyszer!
Marcangold, törd e szivet!
Minek is kínozol
tompa-fogú nyíllal?
Mit nézel megint,
- soha meg nem elégelve az emberi fájást
Kárörvendő, villámos, isteni szemmel?
Nem ölni akarsz,
Csak kínozni, gyötörni?
Miért e n g e m gyötörsz,
Kárörvendő ismeretlen isten? -
Haha! Hozzám lopódzol?
Te sompolyogsz közelemben
e sötét éjfélen?
Mit akarsz? Szólj!
Szorongatsz, taszítasz,
Igen közel vagy már!
Hallod a lélegzetem,
a szívem dobbanását
te féltékeny -
De mire, kire vagy féltékeny?...
El! El!
Minek létra neked?
be akarsz hatolni,
be a szivbe,
legrejtettebb gondolataimba
akarsz behatolni?
gyalázatos! ismeretlen tolvaj!
Mit akarsz ott lopni?
Mit akarsz meglesni?
Mit akarsz gyötrelmeiddel elérni,
te gyötrő!
te - hóhéristen!

Vagy mint a kutya
fetrengjek előtted?
odaadással, magamon kívül lelkesedve,
szeretettel csóváljalak körül?

- A Hogyne találnám ki lelked minden tartózkodását! A napkelte előtt tértél be hozzám, a legmagányosabbhoz.
Mi elejétől fogva jó barátok vagyunk: gondunk, irtózatunk és alapunk közös; még a napunk is közös.
Nem szólunk egymáshoz, mert igen sokat tudunk -: mi hallgatva hallgatjuk egymást, mi tudnivalónkat elmosolyogjuk egymásnak.
Hát nem te vagy-e fénye tüzemnek? Nem a tied-é az én belátásom testvérlelke?
Együtt tanultunk mindent; együtt tanultunk magunk fölé önmagunkhoz fölemelkedni és felhőtlenül mosolyogni: - felhőtlenül ragyogó szemmel és mérföldnyi távolból lenevetni, mikor alattunk kényszer, cél és bűn párolog mint az eső.
S mikor egyedül bolyongtam: m i r e éhezett lelkem az éjszakákon és a tévutakon? S mikor hegyekre hágtam, kit kerestem valaha a hegyen, ha téged nem?
S minden bolyongásom és hegymászásom: csak szükség volt és gyámolítója a gyámoltalannak: - csak r ö p ü l n i akar egész akaratom, b e l é d röpülni!
S kit gyűlöltem jobban, mint a kóválygó felhőket és mindent, mi téged befoltoz? S még a magam gyűlöletét is gyűlölöm, mert téged bemocskolt!

- B Hatalmas ég! Nincs kétség, igaz hát!
Mily rettentő varázs játéka vagy?
Mily bűverő volt csábítód?
Ily hirtelen mi választ tőled el,
Mért törted össze ezt a hű szívet?

A Én és „magam” folyton szaporán beszélgetünk: hogy is lehetne ellenni egy barát nélkül?

A remetének a jóbarátja mindig egy harmadik; e harmadik a parafa, mely megakadályozza, hogy a maga kettes lényének beszélgetése a mélységbe ne süllyedjen.

Minden remete előtt igen sok mélység vagyon, azért vágnak úgy baráttra és annak magaslatára.

Másokról táplált hitük árulja el, hogy mi az, amire nézve szeretnénk önmagunkban hinni. A barát utáni vágyunk, ami árulónk. Gyakran a szeretettel csak az irigységet akarnók átugrani. És gyakran támadunk és ellenséget szerzünk magunknak, hogy eltitkoljuk, hogy támadhatók vagyunk.

„Légy legalább ellenségem!” - így szól az igazi tisztelet, mely nem mer barátságot kunyorálni.

Ha barátságot akarsz, akarj érte harcolni is és hogy harcolhass, t u d j ellenség is lenni.

Még a barátban is az ellenséget kell tisztelni. Avagy közelíthetsz-e barátodhoz anélkül, hogy pártjára állnál?

Barátodban legyen a legjobb ellenséged. Szived akkor legyen hozzá legközelebb, mikor küzdesz ellene.

Nem akarsz barátod előtt ruhát hordani? Barátod becsületére váljék, hogy úgy mutatod magad előtte, aminő vagy? De hiszen éppen ezért kíván téged a pokolba!

Aki nem csinál magából titkot, az megbotránkoztat: annyi okotok van a meztelenségtől félni! Igen, ha istenek lennétek, a ruhátok miatt röstelkedhetnétek!

Barátod számára nem tudsz díszes lenni soha: mert te légy neki nyíl és vágy az emberebb ember felé.

Nézted-e a barátodat midőn alszik - hogy megtudd, minő az ábrázatja? Mi is máskor a te barátod ábrázatja? A te saját arcod az, durva s tökéletlen tükörben.

Láttad már barátodat alvás közben? Nem ijedtél meg, hogy ilyen a barátod? Oh, barátom, az ember olyasvalami, amit le kell gyúrni

A sejtésben s hallgatásban legyen mester a barát: nem kell mindent látni akarnod. Álmod árulja el, hogy barátod mit tesz ébren.

Részvételed is sejtés legyen: előbb azt kell tudnod, vajon barátod óhajt-e részvétet. Talán a megtöretlen szemet, az öröklét pillantását szereti benned.

Barátod iránti részvéted kemény héj alá rejtőzzék, törd ki rajta a fogad. Így lesz finomság és édesség magvában.

Tiszta lég, magány, kenyér és gyógyír vagy-é barátod számára? Olyan a maga láncát nem tudja megtörni, mégis megváltója barátjának.

B Minden így kiáltott felém jelképesen: „Itt az idő!”

De én - nem hallottam: míg végre megmozdult az örvényem és gondolatom megharapott.

Oh, örvénylő gondolat, ki az én gondolatom vagy!

Mikor leszek elég erős, hogy bennem ásni halljalak és ne remegjek?

A torkomig feldobog a szívem, mikor ásni hallak! Még a hallgatásod is fojtogat, te örvényes hallgató!

A Mint a vihar száguldanak pályájukon a napok, ilyen az ő útkok. Kérlelhetetlen akaratuksnak engednek, ez az ő ridegségök. Csak ti sötétek, éjiek vagytok azok, kik meleget teremtetek a fénylőből! Csak ti szívtok tejet és enyhületet a fény emlőiből!

Jaj, jég van körülöttem, kezem megég a fagyon! Jaj, szomjúság van bennem, a ti szomjatokért sóvárgó!

Éjjel van, jaj: s nekem fénynek kell lennem! És éjért való szomjúhozásnak! És magánynak!

Éj van: és íme, forrás módjára fakad belőlem a vágy, - beszélni akarok.

Ó, hallgasd meg, mit tőled kérdek,
S mit most utólszor hallasz tán!
Ha összezúz a fájdalom,
Mondd, állsz-e majd a pártomon?

B Megváltást nyerhet mégis a sápadt férfi a révben,
Majd ha egy nőre lel, ki a sírig hű párja leszén.
Hol várja üdv óceán zord hajóság?
Szent égi jószág, vezessed e hű nőhöz őt!
Kihíva vést, vihart, ködöt,
Egy szirtfokot kísérte meg
És átkozódva esküdött:
„Kárhozzam el, ha engedek!”

A E férfit méltónak tartottam és érettnak a földi célra: de
midőn asszonyát láttam, a földet örültek házának láttam.

B Többé nem akarni, többé nem becsülni, többé nem teremteni!
Ó vajha távol maradna tőlem örökre e nagy elernyedés!

A Visszafelé nem hathat az akarat: hogy az időt nem tudja meg-
törni és az idő vágyait, - ez a legmagányosabb bánata az aka-
ratnak.

B „Jertek! Jertek! éjfél felé jár!”
„Jertek! Jertek! Andalogjunk! Itt
az óra, menjünk ki az éjszakába!”

A Haha!
Engem akarsz? engem?
Engem - egészen?...

Haha!

S ezért gyötresz, te bolond,
agyongyötröd büszkeségemet?
Szereteted juttasd nekem - ki melenget még?
ki szeret még engem?
Meleg kezéd nyujtsad,
meleg szív parazsa üstjét
add, add nekem számúzóttnek,
kit a jég, hah! hétszeres jég
ellensége után epedni tanított,
még ellensége után is!
Add meg magad,
kegyetlen ellenségem,
magad - nekem! -

Tova tűnt!

Amott szalad menekülve
egyetlen cimborám,
nagy ellenségem,
az én ismeretlenem,
az én hóhéristenem! -

- Ne! Ne!

Jer vissza!

Minden gyötrelmeiddel!

Hisz könnyeim feléd
ásták a medrüket,
s szívem utolsó lobbanása
neked pislákol!
Térj vissza hát,
ismeretlen istenem! Gyötrelmem! utolsó örömöm!

B Hol késik az, kit égi angyel fönntarta néked?
Hol leled őt, ki sírig megvédi a szent húséget?

A „Miért is kiáltott a kísértet: „itt az ideje! Legfőbb ideje!”
Minek van hát - legfőbb ideje?”

B Zúgj, hatalmas ósvíz, szolgállok én,
Amíg egy hullám tajtékba tör,
Míg föl nem szikkaszt a nap heve.
Kietlen, mély örvénybe lent
Kerestem százszor is a sírt,
Kerestem, ah, de nem lelém!
Ahol a vészes szél kereng,
Hadd zúzza szét hajóm a szirt,
Akartam, ám el nem értem én!

A Az ember olyan valami, mit le kell győzni: és azért szeresd
erényeidet - : mert azok miatt fogsz elpusztulni.

B De te, - óvd meg magad a saját magad szánalmától is. Mert sokan
vannak útban hozzád, szenvedők, kételkedők, fulladozók, dider-
gők. - Magamtól is óvjalak. Te kitaláltad legjobb, leggonoszabb
talányomat, magamat és amit cselekedtem.

A Egykor a szellem isten volt, azután emberré lett, most pedig
csőcselék lesz belőle.

B Csak oly istenben hinnék, aki táncolni tudna.

A Ah, én bús reménytelen
Még mindig, lám reménykedem,
Reménykedem én, a bús reménytelen,
Még mindig, lám, reménykedem!

Előlem futsz?

Engem kerülsz?

Ó, eressz el!

B Atyámfia, ha szerencsés vagy, egyetlen erényed van és nem több: így könnyebben mégy át a hídon.

A És akár a dühösök, kéjelgők, akár a vakbuzgók és bosszúállók fajtájából való vagy is:

Végül minden szenvedélyed erényeddé, minden ördögöd angyallá lett.

B Előlem futsz?

A Sietnem kell.

B Engem kerülsz?

A Ó, eressz el.

B De leggonoszabb ellenséged, akire bukkanhatsz, mindig önmagad leszel, magadnak: majd leselkedel magadra barlangokban s erdőkben.

Magányos ember, te a magad felé vezető utat járod!

És magad előtt vezet el utad, és saját hét ördögöd előtt.

Magad leszel magadnak eretnekje, boszorkánya, prófétája és bolondja, kételkedője, szentségtörője és gonosztevője.

Égesd meg magadat saját lángodban: miképp akarnál megújhódni, ha előbb el nem hamvadtál!

A Elvesztem! Ah, elvesztem!

Mindennek vége van!

B Szabadnak lenni a halálra és szabadnak lenni a halálban!

szent nemet mondó, mikor nincs többé idő az igenre: így értem én az életet és a halált.

- A Csalódtam hűségemben én,
Az örök üdvre nincs remény!
Ég áldjon! Én nem akarom veszted!
A világ mély -: és sokkal mélyebb, mint amilyennek a nap elgondolta. Ne adj mindennek nevet a nap előtt. De íme érkezik a nap: váljunk hát el!
Oh ég, fölöttem, te szemérmes! te izzó! Oh te napfelkölte előtti boldogságom! A nap érkezik: váljunk mi el!
- B Oh magány! Oh otthonom, te magány! Túl soká éltem elvadulva vad idegenben, semhogy könnyek nélkül térhetnék hozzád haza! Hát csak fenyegezz meg ujjaddal, ahogy az édesanya szokott, csak neved ki, ahogy az édesanya szokott s szólj csak: „S ki volt az, ki egykor mint a vihar elszáguldott tőlem? -
- A Csak zúgna már a szörnyű vég!
Robbanna szét a nagyvilág!
Ha majd feltámad mind, ki holt,
Ha majd feltámad mind, ki holt,
Hadd vesszek én el egymagam,
Hadd vesszek én el egymagam!
Ha majd feltámad mind, ki holt,
Hadd vesszek én el egymagam,
Hadd vesszek el!
Ó, lét örvénye szűnj meg már,
Örök enyészet várjon rám!
- B Magányos ember, az alkotás útját járod, hét ördögödből istent akarsz magadnak alkotni!
Magányos ember, a szeretet útját járod, önmagadat szereted és ezért megveted magad, a hogy csak az vet meg, aki szeret. Teremtteni akar, aki szeret, mert megvet! Mit tud az a szeretetről, kinek nem kelle éppen azt megvetni, amit szeretett!

Szereteteddel és alkotásoddal vonulj a magányba, atyámfia; az igazság pedig csak lassan fog utánad sántikálni.

A A drága kincs itt garmadában van:

Gyöngyök és gyémánt, rengeteg arany.

B De egykoron elbágyaszt majd a magány, büszkeséged megtörik, bátorságod dül, fúl. Egyszer csak kiáltani fogsz: „Egyedül vagyok!”

Egyszer csak eltűnik a szemed elől, amit fenségesnek tartottál s közelből mered rád, amit aljasnak néztél: még a bened való fenséges is ijeszteni fog, mint a kísértet.

Egyszer csak kiáltani fogsz: „Minden hamis!”

Vannak érzések, melyek a magányost meg akarják ölni, ha nem sikerül nekik, maguknak kell elpusztulniuk. Hanem tudsz-e te gyilkos lenni, te?

Ismered-e már e szót, atyámfia: „megvetés”? És igazságosságod ama kínját, hogy igaz légy olyanokhoz, kik téged megvetnek ?

A A beteljesítő saját módján hal meg, győzelmesen, reménylők és fogadalmat tevők körében.

Tanulni kellene így meghalni és bár ne volna ünnep, hol nem ilyen haldokló szenteli meg az élők fogadalmait!

Így meghalni a legjobb; a második: küzdelemben meghalni, nagy lelket pazarolván el.

B Sorsának szörnyű végzetét ne szánám?!

A Csak hadd szánjanak, hadd sóhajtozzanak az én fagyoskodásom miatt, „még megfagy itt nekünk a megismerés jegén!” - így panaszkodnak.

- B Mint egy hajó, mely legcsöndesebb révébe ér: - most hosszú útjától s a bizonytalan tengerektől fáradtan a földhöz támaszkodik. Hát nem hűségesebb a föld?
- A Bizonytalan tengereken bolyongok; a véletlen, a simanyelvű, hízeleg nekem, nézek előre, hátra, - de célt még nem látok. Még nem érkezett végső küzdelmem órája, - vagy épp most érkezik? Bizony, alattomos szépséggel néz reám a körülvevő tenger és élet.
Oh, délutánja életemnek! Oh, napnyugta előtti boldogság! Oh, kikötő, nyílt tengeren! Oh, béke a bizonytalanságban. Mennyire nem bízom egyiktekben sem!
- B „Oh, hol van még egy tenger, melybe bele lehetne fúlni”; hangzik a panaszuk, végig a sekély posványokon.
Bizony mondom már túl fáradtak lettünk a meghalásra; így hát virrasztunk még és tovább élünk - sírboltokban!”
- A S emelkednek, egyre emelkednek a hullámok hegyed körül, ó Zarathustra. És bármily magas is a magasságod, sokaknak kell feljönni: a csolnakod nem sokáig marad már szárazon.
- B Itt a csolnak, - abba a nagy semmibe megyek át talán. - De ki akar ebbe a „talán”-ba beszállani?
- A Éj van: hangosabban zeng minden szökő kút és az én lelkem is szökő kút.
- B Csöndes az én tengerem mélye: vajon ki gondolná, hogy tréfás szörnyeket rejt!
Rendíthetetlen a mélységem: de úszó talányoktól és kacagásoktól csillog.

Ha kedvelem a tengert és mindent, mi hasonlít hozzá s legjobban akkor, mikor hangosan ellentmond nekem:

ha van bennem az a kutató gyönyör, mely a felfedezetlen felé hajtja a vitorláit, ha hajóskéj az én gyönyöröm:

ha valaha szóltam örömpesve így: „eltűnt a part - lehullott im utolsó láncom -

- zúg köröttem a határtalan, messze ragyog előttem a tér és idő, rajta! rajta! öreg szív!" -

hogyne áhítoznám az örökkévalóságra, a gyűrűk gyűrűjéért, - az újra visszatérés gyűrűjéért?

Még nem leltem föl azt a nőt, kitől gyermekre vágnám, hanem ha azt a nőt, akit szeretek: mert téged szeretlek, ó örökkévalóság!

Mert téged szeretlek, ó örökkévalóság!

A Bizony csudálatos!

Ime itt ülök,

közel a sivataghoz,

s mégis olyan messze tőle,

még csak el sem sivárodva:

mert elnyelt

ez a kicsi oázis. -

Ép ásítva tátotta

kedves torkát

minden szájacska legbájosbikát,

ekkor hulltam beléje,

belé, rajta át, közétek

bájos barátnők! Sela.

Üdv, üdv annak a cethalnak,

mely eképpen jól bánt

vendégével! úgy-e megértitek

tudós célzásomat?

Üdv hasának,
ha az is, mint ez,
olyan kedves oázis has volt:
Amin azonban kételkedem,
- nem hiába jövök Európából,
amelyik kételkedőbb,
minden vénecske feleségnél.
Gyógyítaná meg az Úr!
Amen!

Itt ülök hát
e legkisebb oázison,
mint a datolya,
barnulva, mézédeseen, aranytól dagadva, mohón,
gombölyű női ajkakra,
de még inkább lányos
jéghideg, hófehér, metsző
harapós fogakra: mert ezekért eseng
minden forró datolya szive. Sela.

Ehhez a déli gyümölcshöz
hasonlatosan, nagyon is hasonlatosan
heverek itt
apró szárnyas bogárkák előtt,
körültáncolva, körüllebegve,
s még kisebb
bolondosabb s gonoszabb
vágyaktól s ötletektől
ostromolva, - tőletek,
ti hallgatag, sejtelmes
leánymacsák
Dudu és Szulejka.

- Körülsphynxelték, hogy egyetlen szóba
sok értelmet tömjetek.

(Bocsásd meg Uram,
ezt a nyelv-bűnt!)

- Itt ülök, a legjobb léget szaglászva,
bizony paradicsomi levegőt,
derüs, könnyű, aranyfényű
levegőt, a legjobbat,
mely valaha leáradt a Holdból,

- akár véletlenül,
akár játszi pajzánságból,
a hogy régi költők zengik.

De én, a kételkedő
ebben kételkedem. De hisz
azért jövök én Európából,
amelyik kételkedőbb
minden vénecske feleségnél.
Hogy gyógyítaná meg az Úr!
Ámen!

Ezt a jó levegőt szíván,
serlegek módjára dagadó tüdővel,
jövendőtlennül, emlékezések híján,
így ülök itt
bájos barátnőim,
s nézem a pálmát,
amint táncosné módjára
hajlong, simul s imbolyog csipőjén
- az ember utánozza, ha soká nézi!
Táncosné módjára, ki nekem úgy látszik,
igen régóta, veszedelmes régóta
mindig, örökösen csak fél lábon állott?

E miatt aztán, azt hiszem,
megfeledkezett a másik lábáról.
Hiába kerestem ugyanis
az iker-kincset,
- a másik lábát -
bájos, kecses
legyező, lebegő, lobogó szoknyácskája alatt.
Úgy bizony, bájos barátnőim,
ha hisztek nekem igazán,
- a másikat elvesztette valahol.
Oda van!
örökre oda!
a másik szára!
Kár e másik bájos lábért!
Vajon hol lehet, elhagyatva,
ez a magányos láb?
Tán remeg valahol
kegyetlen sárga göndör hajú
oroszlán bestiától? Vagy tán,
lerágva, felharapdálva
jaj, jaj! csúnyán felharapdálva! Sela.
Ne sírjatok ám előttem
lágy szivetek!
Ne sírjatok
Datolya szivek, - tej-keblek!
Ti édes szívű
Burkok!
Ne sírj hát
halovány Dudu!
Légy férfi, Szulejka! Bátorság!
Avagy talán valami
erősítő, szíverősítő
lenne itt helyén?

Valami kenetes szólam?

Ünnepélyes rábeszélés?

Hah! elő méltóság!

Erény-méltóság! európai méltóság!

Csak fújj, csak fújj újra

te erényfújtató.

Hah!

Még egyet üvölni!

erkölcsösen üvölni!

Mint a hogy erkölcsös oroszán

üvölt a sivatag lányai előtt!

- Mert az erényüvöltés,

bájos leánykák,

többet ér, mint minden

európai áhitat s európai mohóság!

Íme, úgy állok itt

mint egy európai

nem tehetek másképp, isten segéljen!

Ámen!

A sivatag egyre nő: jaj annak, ki sivatagokat rejteget!